

Daňově účinné výdaje § 24 a § 25 ZDzP

Aby byl účetní náklad uznán jako daňový, musí splňovat:

- 1) souvislost nákladu se zdanitelnými příjmy věcně i časově,
- 2) je nákladem nutným pro dosažení zdanitelných příjmů,
- 3) není náklad vyšší, než je stanoveno tímto či zvláštním zákonem,
- 4) není tento náklad uveden v § 25 jako daňově neúčinný,
- 5) vynaložený náklad musí být subjektem prokázán.

Výdaji jsou také:

- odpisy hmotného majetku (§ 26 až 33),
- zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2), s výjimkou uvedenou v písmenu c) a § 25, a to u
 1. pěstitelských celků, trvalých porostů a zvířat podle přílohy č. 1 k tomuto zákonu, při jejich vyřazení,
 2. prodaného nebo zlikvidovaného hmotného majetku, který lze podle tohoto zákona odpisovat,
 3. hmotného majetku předaného povinně bezúplatně podle zvláštních předpisů, snížená o přijaté dotace na jeho pořízení.

Při částečném prodeji nebo zlikvidování hmotného majetku je výdajem (nákladem) poměrná část zůstatkové ceny. Zůstatkovou cenu nebo její část nelze uplatnit v případě, kdy je stavební dílo (dům, budova, stavba) likvidováno zcela nebo zčásti v souvislosti s výstavbou nového stavebního díla nebo jeho technickým zhodnocením. Obdobně se toto

ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle zvláštního právního předpisu, jehož účetní odpisy jsou výdajem (nákladem) podle písmene v),

- zůstatková cena hmotného majetku (§ 29 odst. 2) vyřazeného v důsledku škody jen do výše náhrad s výjimkou uvedenou v písmenu l). Obdobně se toto ustanovení vztahuje na zůstatkovou cenu hmotného majetku a nehmotného majetku odpisovaného pouze podle zvláštního právního předpisu, jehož účetní odpisy jsou výdajem (nákladem) podle písmene v),
- příspěvky právníkům osobám, pokud povinnost členství vyplývá ze zvláštního právního předpisu, nebo členství je nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání (činnosti), jakož i příspěvky placené zaměstnavatelem za zaměstnance v případě, kdy členství zaměstnance je podmínkou k provozování předmětu podnikání (činnosti) zaměstnavatele, a dále členský příspěvek poplatníka organizací zaměstnavatelů založeným podle zvláštního právního předpisu do výše 0,5 % úhrnu vyměřovacích základů pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období nebo období, za které je podáváno daňové přiznání,
- pojistné hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není od daně osvobozen,
- pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené veřejnou obchodní společností za

společníky této společnosti, komanditní společností za komplementáře, poplatníkem majícím příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7), poplatníkem majícím příjmy z pronájmu (§ 9) a zaměstnavatelem podle zvláštních předpisů, avšak pouze do výše pojistného vypočteného sazbou bez jejího zvýšení z maximálního základu pro toto pojistné a výdaje na sociální dávky poskytované místo dávek povinného pojištění, a pojistné hrazené osobami samostatně výdělečně činnými, které nejsou nemocensky pojištěny a pojistí se na denní dávku při pracovní neschopnosti u soukromé pojišťovny, a to pouze do výše pojistného na zákonné nemocenské pojištění stanovené zvláštními předpisy. Toto pojistné a příspěvek jsou u poplatníků, kteří vedou účetnictví, výdajem (nákladem), jen pokud byly zaplacený, a to nejpozději do konce měsíce následujícího po uplynutí zdaňovacího období nebo jeho části. Pokud je daňový subjekt povinen podat podle tohoto zákona nebo zvláštního právního předpisu daňové přiznání v průběhu zdaňovacího období, jsou toto pojistné a příspěvek výdajem (nákladem) pouze tehdy, budou-li zaplacený do termínu pro podání daňového přiznání. Toto pojistné a příspěvek zaplacené po uvedeném termínu, respektive po termínu pro podání daňového přiznání za rok 1997, jsou výdajem (nákladem) toho zdaňovacího období, ve kterém byly zaplacený, pokud však již neovlivnily základ daně v předchozích zdaňovacích obdobích. Obdobně to platí pro právního nástupce poplatníka zaniklého bez provedení likvidace, pokud toto pojistné a příspěvek zaplatí za poplatníka zaniklého bez provedení likvidace,

- výdaje (náklady) na provoz vlastního zařízení k ochraně životního prostředí podle zvláštních předpisů,
- nájemné,
- rezervy a opravné položky, jejichž způsob tvorby a výši pro daňové účely stanoví zvláštní zákon
- výdaje (náklady) na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené na
 1. bezpečnost a ochranu zdraví při práci a hygienické vybavení pracovišť,
 2. závodní preventivní péči poskytovanou zařízením závodní preventivní péče v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy a nehrazeném zdravotní pojišťovnou, na lékařské prohlídky a lékařská vyšetření stanovené zvláštními předpisy,
 3. provoz středních odborných učilišť a vzdělávacích zařízení, pokud je není povinen hradit příslušný orgán státní správy, nebo výdaje na výchovu žáků učilišť, vzdělávání a rekvalifikaci pracovníků zabezpečovanou jinými subjekty,
 4. provoz vlastních zařízení závodního stravování kromě hodnoty potravin nebo příspěvky na závodní stravování zajišťované prostřednictvím jiných subjektů a poskytované až do výše 55 % ceny jednoho hlavního jídla v průběhu jedné pracovní směny, maximálně však do výše 70 % stravného při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin podle zvláštního předpisu.^{23b)} Za závodní stravování ve vlastním zařízení se považuje i závodní stravování zabezpečované ve vlastním zařízení prostřednictvím jiných subjektů,

5. pracovněprávní nároky zaměstnanců umožněné kolektivní smlouvou nebo vnitřním předpisem, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,

- výdaje (náklady) na pracovní cesty, včetně výdajů (nákladů) na pracovní cestu spolupracujících osob (§ 13) a společníků veřejných obchodních společností a komplementářů komanditních společností, a to maximálně ve výši podle zvláštních
- škody vzniklé v důsledku živelních pohrom nebo škody způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem anebo jako zvýšené výdaje v důsledku opatření stanovených zvláštními předpisy,
- výdaje (náklady) na zabezpečení požární ochrany,
- výdaje (náklady) spojené s uchováním výrobních schopností pro zabezpečení obranyschopnosti státu,
- výdaje (náklady), k jejichž úhradě je poplatník povinen podle zvláštních zákonů,
- hodnota cenného papíru při prodeji zachycená v účetnictví v souladu se zvláštním právním předpisem ke dni jeho prodeje,
- výdaje (náklady), které nejsou podle § 25 výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to jen do výše příjmů (výnosů) s nimi přímo souvisejících za podmínky, že tyto příjmy (výnosy) ovlivnily výsledek hospodaření ve stejném zdaňovacím období nebo ve zdaňovacích obdobích předcházejících.
- výdaje (náklady) na pořízení karet, jejichž vlastnictví zakládá nárok na slevy z cen zboží a služeb souvisejících s předmětem činnosti poplatníka, případně je spojené

s reklamou jeho činnosti, a to u fyzických osob s příjmy podle § 7 a u poplatníků uvedených v § 17. Pokud jsou tyto karty použitelné i pro osobní potřebu poplatníka, popř. jiných osob nebo pro poskytování slev na výdaje (náklady) uvedené v § 25, lze uplatnit výdaje (náklady) na pořízení karty pouze v poloviční výši,

- náhrady cestovních výdajů do maximální výše stanovené zvláštním právním předpisem, s výjimkou náhrad při přijetí zaměstnance do zaměstnání a při přeložení na žádost zaměstnance.
- smluvní pokuty, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, penále a jiné sankce ze závazkových vztahů, jen pokud byly zaplacený; a dále úroky z úvěrů a půjček v případě, kdy věřitelem je poplatník uvedený v § 2, který nevede účetnictví, jen pokud byly zaplacený,
- příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijního fondu, maximálně však do výše 3 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období nebo jeho část,
- výdaje na civilní ochranu vynaložené se souhlasem nebo na pokyn orgánu krizového řízení,
- odvod do státního rozpočtu z titulu plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením podle zvláštního právního předpisu,
- pojistné, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na soukromé životní pojištění na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako

pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zvláštního právního předpisu, maximálně však v úhrnu za jednoho zaměstnance do výše 8 000 Kč za zdaňovací období nebo jeho část za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let.

- výdaje (náklady) vynaložené v rámci pomoci poskytnuté formou nepeněžního plnění v souvislosti s odstraňováním následků živelních pohrom, ke kterým došlo na území České republiky. Tyto výdaje (náklady) nelze současně uplatnit jako nezdanitelnou část podle § 15 odst. 8 nebo položku snižující základ daně podle § 20 odst. 8,

Za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat zejména

- výdaje (náklady) na pořízení hmotného majetku a nehmotného majetku, s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2, včetně splátek a úroků z úvěrů a půjček spojených s jejich pořízením, jsou-li součástí jejich ocenění,
- výdaje na zvýšení základního kapitálu včetně splácení půjček,
- vyplácené podíly na zisku,
- přirážky k základním sazbám poplatků za znečišťování ovzduší,

- přirážky k základním úplatám za vypouštění odpadních vod,
- výdaje nad limity stanovené tímto zákonem nebo zvláštními předpisy,
- výdaje (náklady) převyšující příjmy v zařízeních k uspokojování potřeb zaměstnanců nebo jiných osob
- manka a škody přesahující náhrady s výjimkou uvedenou v § 24,
- technické zhodnocení (§ 33),
- daně zaplacené za jiného poplatníka s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. ch) a u),
- daň dědickou, darovací, daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob a obdobné daně zaplacené v zahraničí s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2 písm. ch) a dále odloženou daň podle zvláštního právního předpisu
- výdaje na reprezentaci, kterými jsou zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dary. Za dar se nepovažuje reklamní nebo propagační předmět, který je opatřen obchodní firmou nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto předmětu nebo názvem propagovaného zboží nebo služby, jehož hodnota bez daně z přidané hodnoty nepřesahuje 500 Kč a který není předmětem spotřební daně,
- výdaje na osobní potřebu poplatníka; včetně výdajů vynaložených na opravu, údržbu nebo technické zhodnocení majetku sloužícího k podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7), který poplatník uvedený v § 2 nezařadí do obchodního majetku podle § 4 odst. 4,
- plnění poskytnuté zahraničnímu státnímu úředníkovi nebo zahraničnímu veřejnému činiteli nebo s jejich souhlasem jiné osobě v souvislosti s výkonem jeho funkce, a

to ani v případech, kdy se jedná o úředníka státu nebo veřejného činitele působícího ve státě, ve kterém je poskytnutí takového plnění tolerováno nebo není považováno za trestný čin anebo je obvyklé,

Odpisy hmotného majetku

Hmotným majetkem nejsou zásoby, rozumí se jím:

- samostatné movité věci, soubory mov. věcí, vstupní cena vyšší než 40 000 Kč a provozně tech. fce delší než jeden rok
- budovy, domy, byty, nebytové prostory podle zákona o vlastnictví bytů
- stavby, pěstít. celky trvalých porostů s dobou plodnosti déle 3 roky
- základní stádo a tažná zvířata
- jiný majetek.

Odpisováním se rozumí zahrnování odpisů z hmotného majetku evidovaného v majetku poplatníka do výdajů. odpisy není povinen subjekt uplatnit, lze je i přerušit. Pokud je uplatněn paušál pro výdaje, je odpis zahrnut v něm.

Odpisy provádí:

- 1) vlastník či osoba oprávněná hospodařit s majetkem státu
 - 2) nájemce.
- odpis technického zhodnocení HM, pokud je písemně domluveno s vlastníkem
 - odpis najatého podniku, pokud je písemný souhlas vlastníka s odpisováním.

V některých případech je stanoveno pokračování v započatém odpisování.

Odpis je buď roční (majetek evidován ke konci zdaň období), nebo ve výši 1/2 ročního odpisu v ostatních v zákoně vyjmenovaných situacích.

Zákon stanovuje majetek vyloučený z odpisování.

Metody odpisování:

- účetní
- daňové
 - časové (otvírky lomů, tech. rekultivace, HM životnost dána předpisem, formy, modely šablony)
 - rovnoměrné
 - zrychlené.